

Creatief ontwerpen in het basisonderwijs

Els van der Luit
Wetenschapsknooppunt Zuid-
Holland 28 januari 2015

Projecten Wetenschapsknooppunt

**WETENSCHAPS
KNOOPPUNT
ZUID-HOLLAND**
partnership universiteiten
Leiden - Delft - Erasmus

Onderbouw

Middenbouw

Bovenbouw

Ontwerpend leren

Probleem!

Wie weet een
oplossing?

Ontwerpen

Probleem

Oplossing

Ontwerpen

Meer oplossingen
Welke is de beste?

Ontwerpen

Werkt het altijd?

En voor iedereen?

Kun je het altijd gebruiken?

Meer oplossingen
Welke is de beste?

Werkt het altijd?

En voor iedereen?

Kun je het altijd gebruiken?

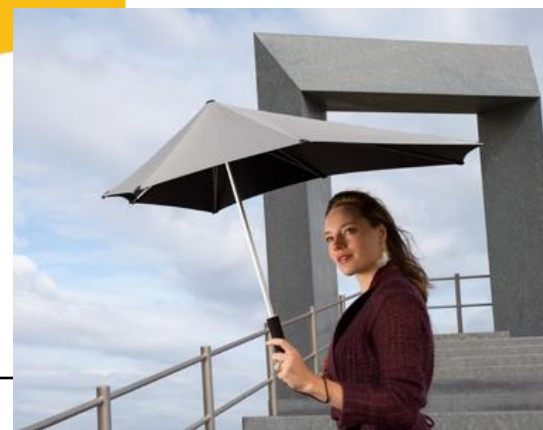
Probleem

Ontwerpen

Oplossing

Ontwerpend leren is bij uitstek
geschikt om ruimte te geven
aan de natuurlijke creativiteit
van kinderen

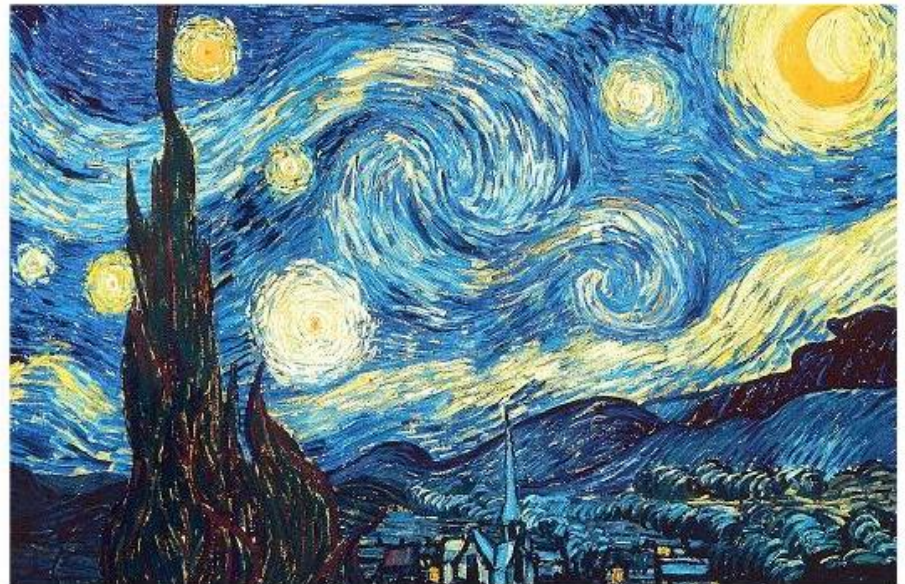
Wat is creativiteit?

- Elementen **combineren** op een nieuwe manier
- Iets van verschillende kanten bekijken....
- Het maken van **associaties**
- Het anders interpreteren van een probleem
- De systeemgrenzen anders leggen

Associëren:
Inspiratie kan overal vandaan
komen

Bron:
'Vaardigheden voor de
toekomst'
Toespraak Jet Bussemaker
17-03-2014

Nodig: Afwisselen van divergent en convergent denken → vooral in stap 1-3

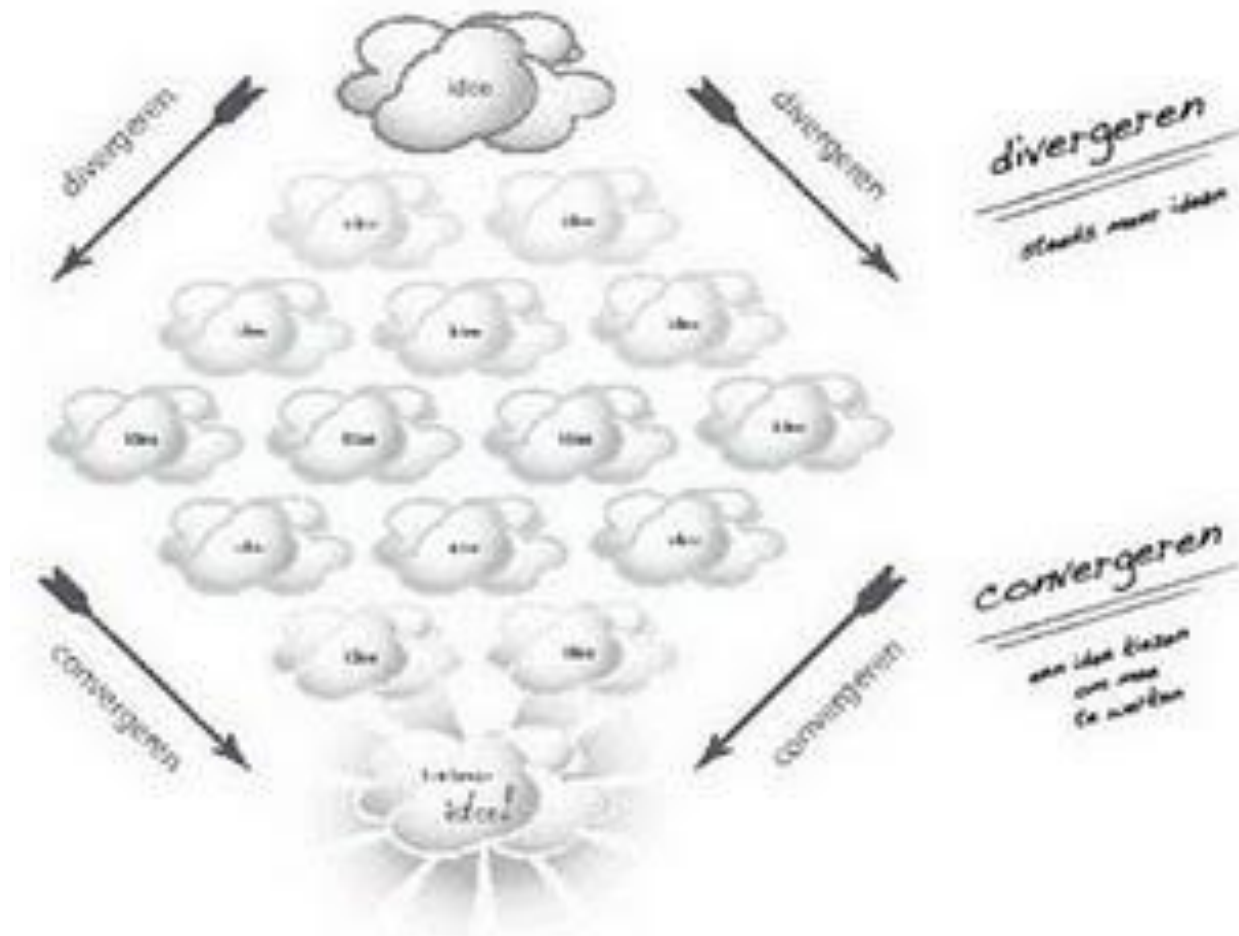
Bron: Creative Problem Solving & Buijs/Tassoul

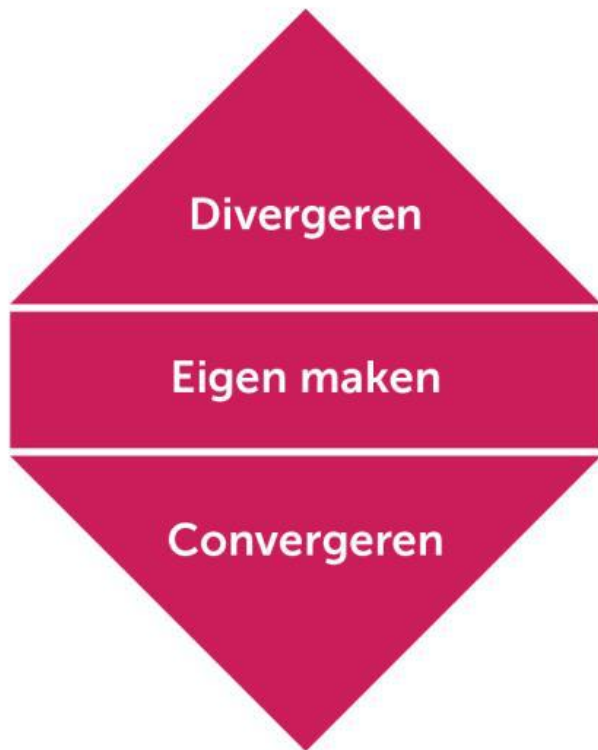
Divergeren en convergeren

**Veel
Gevarieerd
Origineel**

Wat wil je bereiken?

- Veel, gevarieerde en originele ideeën
- Toe-eigenen van de ideeën
- Creatieve ideeën overleven de selectie

Probleem formuleren met een HKJ-vraag

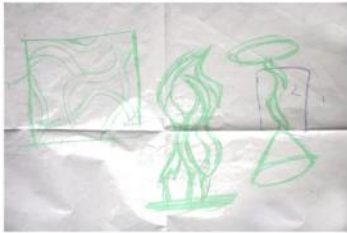
- Hoe Kun Je iets van de grond pakken vanuit een rolstoel?
- Hoe Kun Je naar de overkant van de rivier komen?
- Hoe Kun Je op een leuke manier de tafels leren?
- Hoe Kun Je zorgen dat piet de etiketten in het donker kan lezen?
- Hoe Kun Je ...

Nicholl: logo's en populaire symbolen

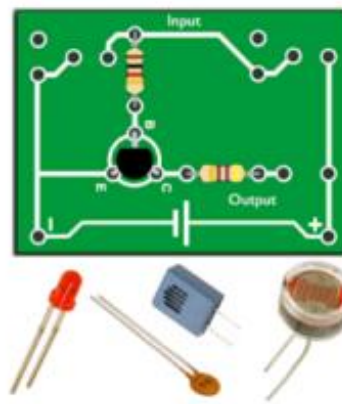

Nicholl: fotohouders, inspiratie uit de schoolomgeving

Nicholl: werken met fotocollages

Creatieve sessies

TIJD VOOR ACTIE!

Workshop: Flatbewoners klagen over geluidsoverlast op schoolplein

TIJD VOOR ACTIE!

Creatieve sessies

Wat vinden leerlingen ervan

- We konden onze fantasie er echt uitlaten. Want soms hebben we dat niet zoveel op school, bijvoorbeeld bij rekenen moet je gewoon serieus werken. Hier was het gewoon van kabam, alles er uit verzinnen.”
- “Zij is echt de bedenker en bedacht de snoepvilla. Het was het leukst om een bewegende grijper te maken. Zaagsel ruikt lekker”.
- “ Dit deurtje uit te vogelen, hoe we dit zo open konden krijgen vond ik het leukst”

1 Energizers: succesvolle technieken

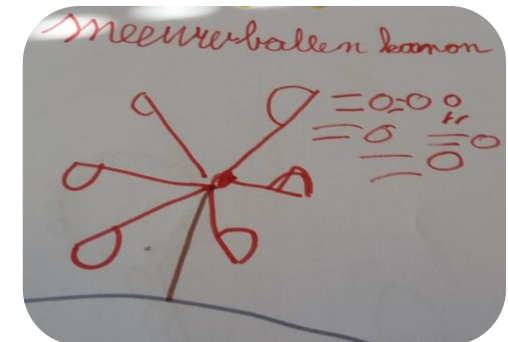
- Gordiaanse Knoop
- Wie ben ik spel
- Associatiespel

2 Ideeën verzinnen

- Brainwriting
- Inspiratie door materialen → prikkelen van zintuigen
- De doorgeeftekening
- Maken en vertellen ('spuugmodel')

3 & 4: Clusteren en kiezen: communicatie belangrijk!

WETENSCHAPS
KNOOPPUNT
ZUID-HOLLAND
partnership universiteiten
Leiden - Delft - Erasmus

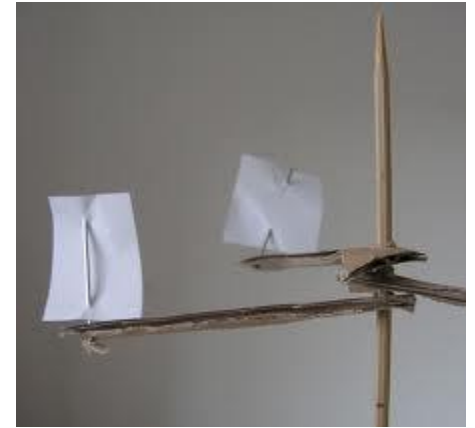
- Clusteren
- Stippenmethode

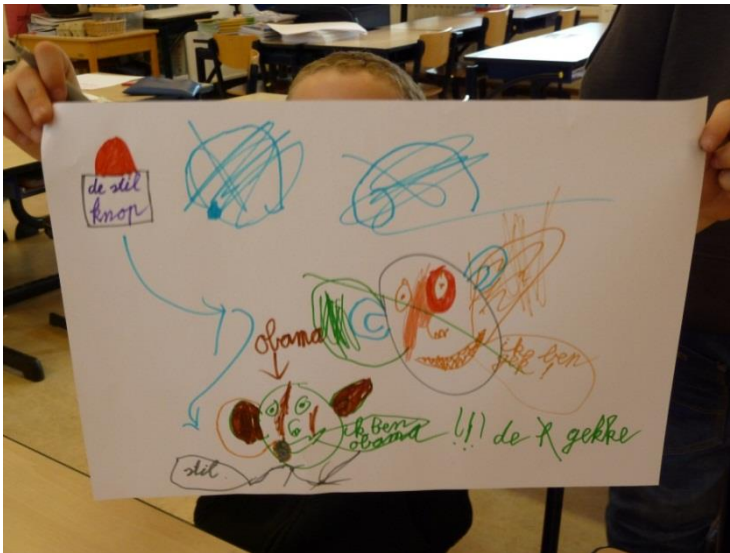
- Orde in chaos
- Bekend raken met ideeën
- Aan elkaar uitleggen
- Pluspunten zien
- Minpunten zien

5: idee uitwerken

Doorzoeken naar andere mogelijkheden

Spuugmodel

Tekenen en nog eens tekenen

6 presenteren (klas, ouders, opdrachtgever)

NB: Te koop bij: www.slimmerspelen.nl

Firefox
Van 'aanrommelen' tot systematisch on...
www.wetenschapsknooppuntzh.nl/blog/van-aanrommelen-tot-systematisch-onderzoek/
Google
zoeken · log in

**WETENSCHAPS
KNOOPPUNT
ZUID-HOLLAND**
partnership universiteiten
Leiden · Delft · Erasmus

Activiteiten ▾
Agenda
Nieuws
Over ons
Blog
Contact

ONDERBOUW
MIDDENBOUW
BOVENBOUW
PLUSKLAS
HAVO
VWO

< terug naar overzicht

Van 'aanrommelen' tot systematisch onderzoek

16 januari 2014

Hoe geef je vorm aan onderzoekend leren? Hoe kun je als leerkracht het aanrommelen en speels verkennen stimuleren? En hoe begeleid je de overgang van aanrommelen tot systematisch onderzoek? Wat werkt wel en wat niet?

TAGS

Architectuur Bouwen en maken Creatief ontwerpen Creatieve denktechnieken Geluid Groep 3-5 Groep 5-8 Ideeën bedenken Ideeën ordenen en selecteren Junior First Lego League Kleuters Kunst van het vragen stellen Leeruitstap Lego Natuurrampen Onderzoekend leren Ontwerpend leren Producten onderzoeken Talentontwikkeling Toneel Visie op W&T Water

OVER HET BLOG

Kinderen zijn van nature fantasierijk, creatief en onderzoekend. Aan volwassenen is het de taak hen te helpen deze eigenschappen verder te ontwikkelen door de juiste aandacht en stimulans. In dit blog beschrijven we de ervaringen van basisscholen die samen met Wetenschapsknooppunt Zuid-Holland onderzoekend en